

मिच्छन्त इव प्रक्रीभूताः, तथाविधाः अश्याः 'सद्यः' तस्मिन्नेव क्षणे, 'द्यावापृथिवी 'परियन्ति' लोकद्वयं परिभ्राम्य गच्छन्ति ॥

अथ पुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्यामाह । “तत्सूर्यस्य देवत्वं तन्महित्वम् । मध्या कर्त्तार्विततः सञ्जभार [१] । यदेदयुक्त हरितः । सधस्तात् । आद्रात्रीवासस्तनुतेसिमस्मै” इति । ‘विततं’ विस्तीर्णं रश्मिजालं, ‘मध्या कर्त्ताः’ कृष्यादिक्रियायां मध्ये, ‘सञ्जभार’ संहतवानिति, यदस्ति ‘तत्’, एव सूर्यस्य ‘देवत्वं’ प्रकाशकत्वं, ‘तत्’ एव ‘महित्वं’ माहात्म्यम् । अयमर्थः, सूर्यरश्मिसञ्चारे सति तदीयप्रकाशेनानुगृहीता मनुष्याः सर्वेषु देशेषु बद्धविधानि कृष्यादिकर्माणि आरभन्ते तदीययामचतुष्टयमात्रेण सर्वरश्मिजालं संहत्यास्तमेति इत्यतोरश्मिजालस्य जगत्प्रकाशनाय क्षणमात्रेण प्रसारणं पुनः संहरणञ्च नाल्पमहिम्नः सम्भवति अतो महदेतन्माहात्म्यमिति । ‘यदेत्’ यदैव, ‘सधस्तात्’ कर्मानुष्ठातॄणां सहावस्थानयोग्यादस्माद्देशात्, मेरुमतीत्य गन्तुं ‘हरितः’ स्वकीयानश्वान्, ‘अयुक्त’ सूर्यः, स्वरथे योजयति ‘आत्’ अनन्तरमेव, ‘सिमस्मै’ प्राणिजाताय, तदुपकारार्थं ‘रात्रीवासस्तनुते’ लोकप्रसिद्धरात्रीनिवासं करोति । अयमर्थः, मेरुं प्रदक्षिणो कुर्वन् आदित्यः यदैवास्मात् मेरुपार्श्वात् परपार्श्वं गन्तुमुद्युक्तः तदानीमेव रात्रिर्भवतीति ॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यामाह । “तन्मित्रस्य वरुणस्याभिचक्षे । सूर्यो रूपं कृणुते द्यौरूपस्ये । अनन्तमन्यद्द्रुशदस्य पाजः ।